

סמיכת גאולה לתפלה - Lesson Thirteen

יחד כלם הזר והמליכו ואכרו יימלוך לעולם ועד : בגלל אבות
תושבי בניסוח בראשית ללכת בניסוחי בעולם אתה גואל ברוך
אתה יי גואל ישראל :

Source 1

משנה מסכת ברכות פרק א' משנה ב' – מאימתי קורין את שמע בשחרית? משיכיר בין תכלת ללבן; רבי אליעזר אומר בין תכלת לברתני, וגומר עד הנץ החמה. רבי יהושע אומר עד שלש שעות שכן דרך בני מלכים לעמוד בשלש שעות. הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה.

Translation: What is the earliest time at which one is permitted to recite Kriyas Shema in the morning? From when one is able to distinguish between the colors blue and white. R. Elazar said: From when one is able to distinguish between the colors blue and green and the latest time to recite Kriyas Shema is at sunrise. R. Yehoshua said that the latest time to recite Kriyas Shema is at the end of the third hour of the day. If by chance, you are not reciting Kriyas Shema until after the third hour of the day, you are not performing an unnecessary act because you are engaged in Torah study.

Source 2

משנה מסכת ברכות פרק ד' משנה א' – תפלת השחר עד חצות. רבי יהודה אומר עד ארבע שעות. תפלת המנחה עד הערב רבי יהודה אומר עד פלג המנחה תפלת הערב אין לה קבע ושל מוספין כל היום רבי יהודה אומר עד שבע שעות.

Translation: The deadline for reciting Shemona Esrei as part of Tefilas Shacharis is the mid-point of the day. R. Yehudah says that the deadline is the end of the fourth hour of the day. The deadline for reciting Tefilas Mincha is evening. R. Yehudah says that the deadline is Plag Mincha. There is no deadline for reciting Tefilas Arvis. Tefilas Mussaf can be recited any time during the day. R. Yehudah says that the deadline for reciting Tefilas Mussaf is the end of the seventh hour.

Source 3

מסכת ברכות פרק ב' משנה ד' – האומנין קורין בראש האילן או בראש הנדבך מה שאינן רשאים לעשות כן בתפלה.

Translation: Workers may recite Kriyas Shema while standing within the branches of the trees in which they are working or at the top of a pile of stones which they are not permitted to do when reciting Shemona Esrei.

Source 4

ירושלמי ברכות דף י' עמ' ב' – תני אמר רבי יודה מעשה שהייתי מהלך בדרך אחרי רבי אלעזר בן עזריה ואחרי רבי עקיבה והיו עסוקים במצות והגיע עונת קרית שמע והייתי סבור שמא נתיאשו מקרית שמע וקריתי ושניתי ואחר כך התחילו הם וכבר היתה החמה על ראשי ההרים.

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

Translation: We learned: R. Yuda told of the following incident. I was once travelling with R. Elazar son of Azarya and R. Akiva when they became involved in performing a Mitzvah. The time to recite Kriyas Shema arrived and I was sure that they had given up on being able to recite Kriyas Shema before its deadline. So I proceeded to recite Kriyas Shema and then engaged in Torah study. They then recited Kriyas Shema but not before the sun had reached a position well above the mountains.

Source 5

מסכת ברכות פרק ה' משנה א' – אין עומדין להתפלל אלא מתוך כוונה ראש חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת ומתפללים כדי שיכונו את לבם למקום.

Translation: One should not stand up to say Shemona Esrei except in a reverent frame of mind. The early pious men used to wait an hour before praying in order that they might concentrate their thoughts upon their Father in Heaven.

Source 6

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ט' עמ' ב' – גמרא. מאי בין תכלת ללבן? אילימא בין גבבא דעמרא חזירא לגבבא דעמרא דתכלתא – הא בליליא נמי מידע ידעי! אלא: בין תכלת שבה ללבן שבה. תניא, רבי מאיר אומר: משיכיר בין זאב לכלב; רבי עקיבא אומר: בין חמור לערוד; ואחרים אומרים: משיראה את חברו רחוק ארבע אמות ויכירנו. אמר רב הונא: הלכה כאחרים. אמר אביי: לתפילין – כאחרים, לקריאת שמע – כותיקין, דאמר רבי יוחנן: ותיקין היו גומרין אותה עם הנץ החמה. תניא נמי הכי: ותיקין היו גומרין אותה עם הנץ החמה, כדי שיסמוך גאולה לתפלה ונמצא מתפלל ביום. אמר רבי זירא: מאי קראה – ייראוך עם שמש ולפני ירח דור דורים.

Translation: What is the meaning of BETWEEN BLUE AND WHITE? Shall I say: between a lump of white wool and a lump of blue wool? This one may also distinguish in the night! It means rather between the blue threads in the lump and the white threads in it. It has been taught: R. Meir says: The morning Shema is read from the time that one can distinguish between a wolf and a dog; R. Akiba says: Between types of donkeys. Others say: From the time that one can distinguish his friend at a distance of four cubits. R. Huna says: The Halacha is as stated by the 'Others'. Abaye says: In regard to the Tefillin, the Halacha is as stated by the 'Others'; in regard to the recital of the Shema, as practised by the zealous. For R. Johanan said: The zealous used to finish the recital of the Shema with sunrise, in order to join the Ge'ullah (Bracha of redemption) with Shemona Esrei, and say Shemona Esrei in the daytime. R. Zera says: What text can be cited in support of this? They shall fear You with the sun, and so long as the moon throughout all generations.

Source 7

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לא' עמ' א' – תנו רבנן: אין עומדין להתפלל לא מתוך עצבות, ולא מתוך עצלות, ולא מתוך שחוק, ולא מתוך שיחה, ולא מתוך קלות ראש, ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך שמחה של מצוה.

Translation: Our Rabbis taught: One should not stand up to say Shemona Esrei while immersed in sorrow, or idleness, or laughter, or chatter, or frivolity, or idle talk, but only while still rejoicing in the performance of some religious act.

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

Source 8

תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק א' דף ב' טור ד' /ה"א-והא תני אין אומר דברים אחר אמת ויציב פתר לה באמת ויציב של שחרית דמר ר' זעירא בשם ר' אבא בר ירמיה של תכיפות הן; תכף לסמיכה שחיטה; תכף לנטילת ידים ברכה; תכף לגאולה תפילה. תכף לסמיכה שחיטה, וסמך ושחט. תכף לנטילת ידים ברכה, שאו ידיכם קדש וברכו את ה'. תכף לגאולה תפילה, יהיו לרצון אמרי פי, מה כתיב בתריה? יענך ה' ביום צרה. אמר רבי יוסי בי רבי בון כל מי שהוא תוכף סמיכה לשחיטה אין פסול נוגע באותו קרבן; וכל מי שהוא תוכף לנטילת ידים ברכה אין השטן מקטרג באותה סעודה; וכל מי שהוא תוכף גאולה לתפילה אין השטן מקטרג באותו היום.

Translation: He who stated that one should not speak after reciting Emes V'Yatziv was referring to the paragraph of Emes V'Yatziv that is recited in the morning. He was following the position of Mar Rav Zi'Aira in the name of Rav Abba son of Yirmiya: There are three instances in Halacha when acts have to follow each other. As soon after one puts one's hands on an animal that is to be sacrificed, he must slaughter the animal; as soon after one finishes washing one's hands, one must recite the Bracha of Netilas Yadayim and as soon as one finishes affirming one's belief in redemption, one must recite Shmona Esrei. We know that the source for the rule that as soon after a person puts his hand on an animal that is to be sacrificed, he must slaughter the animal emanates from the verse: (Va'Yikra 3) V'Somach V'Shochat. We know that as soon after one finishes washing one's hands, one must recite the Bracha of Netilas Yadayim from the verse: Si'Oo Yidaichem Kodesh Oo'Varchu Es Hashem. We know that as soon as one finishes affirming one's belief in redemption, one must recite Shmona Esrei from the fact that Dovid Hamelech juxtaposed two verses: Yi'Hiyu Li'Ratzon Imrai Phi with the verse: Ya'Ancha Hashem B'Eis Tzara. R. Yossi of the House of R. Boon said: He who slaughters his sacrifice right after putting his hands upon it will not suffer that a defect occurs upon his sacrifice; He who recites a Bracha immediately after washing his hands will not have the Satan argue against him during that meal; He who recites Shmona Esrei immediately after affirming his belief in redemption will not have the Satan argue against him the whole day.

Source 9

ילקוט שמעוני תהילים רמז' תרעה' – וכל מי שאינו סומך גאולה לתפלה למה הדבר דומה לאוהבו של מלך שבא ודפק על פתחו של מלך. יצא המלך לידע מה עסקו. מצאו שהפליג. אף הוא הפליג. כך אדם מקרבו להקב"ה אליו ומרצהו בשבחות וקלוסין של יציאת מצרים והוא מתקרב אליו ובעודו קרוב אליו יש לתבוע צרכיו.

Translation: One who proceeds to recite Shmona Esrei after affirming his belief that G-d will bring redemption, what is he like? Like the close friend of a King who comes and knocks on the King's door. The King comes out to find out what the person wants and finds that the one who knocked fled. So the King flees as well. So too in Tefila. A man reaches the point when he feels close to G-d by recalling G-d's praises and memories of the Exodus from Egypt and brings G-d close to him. While G-d is close, a person should ask his needs from G-d.

Source 10

פירושי סידור התפילה לרוקה-קדושה של מוסף-עמוד תקעב-אני ה' אלקיכם – במדרש,

אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים אני ה' אלקיכם; למה התחיל הפסוק אני ה' אלקיכם וסיים אני ה' אלקיכם? אלא אמר הקב"ה אני ה' אלקיכם אשר כבר הוצאתי אתכם מכור הברזל, אני ה' אלקיכם אשר אעלה אתכם מכל הארצות לארץ ישראל בגלות אדום, זהו להיות לכם לאלקים, אני ה' אלקיכם יהיה לעתיד כמו במצרים, זהו כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, וכתוב בשם מצרים יחילו בשמע צור.

The Midrash comments on the words: Ani Hashem Elokeichem Asher Hotzaiti Eschem Mai'Eretz Mitzraim L'Hiyos Lechem L'Elokim Ani Hashem Elokeichem as follows: why does the Torah repeat the phrase: Ani Hashem Elokeichem in this verse? It is sending us the following message: G-d was saying: I am the one that took you out of the smelting furnace; I am also the G-d who will gather you from all the nations and bring you to Israel to end the Exile that was begun by the Romans. That is the meaning of the words: L'Hiyos Lechem L'Elokim; I am your G-d who will do for you what I did when you were in Egypt. This is referred to in the verse: (Micah 7, 15) Like days when you left Egypt I will show you wonders; and in the verse (Isaiah 23, 5) When the report comes to Egypt, so shall they tremble at the report of Tyre.

Source 11

שולחן ערוך אורח חיים סימן קיא' סעיף א' – הנה: ויש אומרים: הא דצריך לסמוך גאולה לתפלה, היינו דוקא בחול או ביום טוב, אבל בשבת אין צריך. פירוש: דטעמא דבעינן למסמך גאולה לתפלה, משום דכתיב יענך ה' ביום צרה (תהילים כ, א) וסמך ליה יהיו לרצון אמרי פי (תהילים יט, טו), ושבת לאו זמן צרה; ולענית דעתי, נראה דמה שאין בן ביום טוב הוא משום שהם ימי הדין כדתנן במשנה ב' פ"ק דר"ה: בפסח, על התבואה וכו'; וטוב להחמיר אם לא במקום שצריך לכך (טור).

Translation: Ramah: There are those who say that it is necessary to immediately recite Shmona Esrei after the Bracha of Ga'Al Yisroel only on a weekday or a Yom Tov but not on Shabbat. This is based on the following: The reason to recite Shmona Esrei immediately after the Bracha of Ga'Al Yisroel is based on the juxtaposition of two verses: Ya'Ancha Hashem B'Eis Tzara near the verse: Yi'Hiyu L'Ratzon Imrai Phi. Shabbat is not a day to worry about troubles. It further appears to me that the reason that Yom Tov is put into the same category as a weekday is that each Yom Tov is a day of judgment for something; On Pesach, for grain etc. It is better to be strict and to recite Shmona Esrei without delay immediately after the Bracha of Ga'Al Yisroel even on Shabbat unless something out of the ordinary occurs.

Source 12

בית יוסף אורח חיים סימן קיא' אות א' ד"ה ויסמוך גאולה – ירושלמי תיבף לגאולה וכו'. בפרק קמא דברכות (ה"א ו.): וכתוב בהגהות אשיר"י פרק קמא דברכות (סי' י) דבשבת אין צריך לסמוך גאולה לתפילה הואיל דנפקא לן מיענך ה' ביום צרה דכתיב בתריה יהיו לרצון אמרי פי ובשבת לאו יום צרה הוא על כרחך. ואין דבריו נראין דההוא קרא סמך בעלמא, ובלאו ההוא קרא צריך לסמוך גאולה לתפילה. ועוד דתפילת שבת במקום תפילת חול דענייה בעת צרה היא.

Translation: It is written in the glosses of the Ashri that on Shabbat one need not concern himself with the requirement to immediately recite Shmona Esrei after the Bracha of Ga'Al Yisroel since the source for the

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

practice is the verse: *Ya'Ancha Hashem B'Eis Tzara* which comes near the verse: *Yi'Hiyu L'Ratzon Imrai Phi* and Shabbat is not a day to be thinking about one's troubles. This position by the Ashri does not appear to be correct because this verse is used only as a support and not as a source. Even without these verses there are other bases for the rule. Also one should remember that the Shemona Esrei of Shabbat is modelled after the Shemona Esrei of the weekday and on weekdays, the purpose of Shmona Esrei is to plead for help with one's needs.

תפלת שחרית In גאל ישראל Of ברכה Versions Of The

סדר רב עמרם גאון (הרפנס) קריאת שמע וברכותיה—על זאת שבחו אהובים לאל ונתנו וכו'. מגביה שפלים משפיל גאים מוציא אסירים פודה עניים עוזר דלים עונה לעמו בעת שועם אליו. תהלה לא—ל עליון ברוך הוא ומבורך, משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה ואמרו וכו'. שבחו גאולים לשמך על שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו. ה' ימלוך לעולם ועד. ברוך אתה ה' גאל ישראל.

Siddur R. Saadiya Gaon

ופודה עניים ועונה לעמו בעת שועם אליו. ברוך הוא וענו שירה ואמרו כולם מי כמוך באילים יי מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלות עשה פלאי מפי עוללים ויונקים שירה שמעת על שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו יי ימלך לעולם ועד. ונאמר גאלנו יי צבאות שמו קדוש ישראל ברוך אתה יי גאל ישראל.

סידור רבינו שלמה ברבי נתן הסיני למסי

יד

ידידים שירות ותושבחות הדר וכבוד למלך אל חי וקיים רם ונשא גדול גבור אדיר איום ונורא משפיל גאים עדי ארץ מוציא אסירים ופודה עניים ועונה לעמו ישראל בעת שועם אליו תהלה לאל עליון קדוש הוא משה וכל בני ישראל בשעלו מן הים לך ענו שירה בגילה בשמחה רבה ואמרו כלם מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלות עושה פלא מפי עוללים ויונקים שירה שמעת על שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו זה צור ישעינו פצו פיהם ואמרו ה' ימלוך לעולם ועד. קים עלינו ה' אלהינו אהבתנו ירחם עלינו ורויח לנו מצרתינו ויגאלנו גאולה שלמה קרובה כשנאל את אבותינו ברוך אתה ה' גאל ישראל. אמן. ויעמוד ויחפול בכונה נאמנה ביותר אחרי שכבר יישר רגליו:

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

Standard Sephardic

Nusach Romania

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלִּים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל
שְׁפַת הַיָּם יַחַד כָּלֶם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֹאמַר גּוֹאֲלֵנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, גָּאֹל יִשְׂרָאֵל:

עוֹשֶׂה פֶּלֶא: שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ
גְּאוּלִּים לְשִׁמְךָ עַל שְׁפַת הַיָּם יַחַד כָּלֶם
הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ עָנֵי וְאָמְרוּ: יִי יִמְלֹךְ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּגִלְלֵי אֲבוֹת רְחוּשֵׁנוֹת
בְּנִים וְהִבִּיא גְּאוּלָּה לְבָנֵינוּ
כִּי מֵעוֹלָם אַתָּה גּוֹאֵל בְּכָתוּב גּוֹאֲלֵנוּ
יִי צְבָאוֹת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרוּךְ
אַתָּה יִי גָּאֹל יִשְׂרָאֵל:

Nusach Ashkenaz 1500's

כִּי כְמוֹכָה בָּאֵלִים יִי כִּי כְמוֹכָה נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ טְרַא תְּהִלּוֹת עוֹשֶׂה פֶּלֶא:
שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלִּים לְשִׁמְךָ עַל שְׁפַת הַיָּם יַחַד כָּלֶם
הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:
יִי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
צוּר יִשְׂרָאֵל קוֹמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כְּנָאֲמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל
בְּרוּךְ אַתָּה יִי גָּאֹל יִשְׂרָאֵל:

Seder Avodas Yisroel-Ashkenaz 1800's

יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
צוּר יִשְׂרָאֵל קוֹמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כְּנָאֲמֶךָ יְהוּדָה
וְיִשְׂרָאֵל: (גּוֹאֲלֵנוּ יִי צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל) בְּרוּךְ אַתָּה
יִי גָּאֹל יִשְׂרָאֵל:

ברוך אתה ה' א-להינו וא-להי אבותינו, א-להי אברהם, א-להי יצחק, וא-להי יעקב,
הא-ל הגדול הגבור והנורא, א-ל עליון, גומל חסדים טובים, וקנה הכל, וזוכר חסדי אבות,
ומביא גואל לבני בניהם, למען שמו באהבה. מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן
אברהם.

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע. מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים
ברחמים רבים, סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים אמונתו לישני עפר, מי
כמוך בעל גבורות ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה. ונאמן אתה להחיות
מתים. ברוך אתה ה', מחיה המתים.

קריאת שמע Of ברכות In The First Two בקשות

נוסח אשכנז

אור חדש על ציון תאיר, ונזכה כלנו מהרה לאורו.

והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ, ותוליכנו קוממיות לארצנו, כי א-ל פועל ישועות אתה.

מחזור רומא

שְׁמִיךְ כִּי שֵׁם קְדֻשָּׁה הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת נִקְרָא עָלֵינוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ בְּעֶבֶר
בְּבוֹר שְׁמִיךְ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְּרִים קִרְנֵינוּ
וְתַמְלֹךְ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמִיךְ בִּי בְּדַבְּחָנוּ לֹא נִבּוֹשׁ וּבְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל חֲסִינוּ לֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעַד וְלְעוֹלָמִי עַד בִּי אֲבִינוּ וְאֱלֹהֵינוּ
אַתָּה וְרַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶּיךָ הַרְבֵּים אֵל יַעֲזֹבֵנוּ נִצַּח סֶלֶח וְעַד וְנִגְלֶה
וְנִשְׁמַח בִּישׁוּעָתְךָ וְהִבֵּא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשְׁלוֹם מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת
הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ מִהֲרָה קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ בִּי אֵל פּוֹעֵל יִשׁוּעוֹת אַתָּה